

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

1

לפני כבוד השופטת מיכל עמית - אניסמן

המבקש
בנק דיסקונט לישראל בעמ
ע"י ב"כ עו"ד מ. גרון

נגד

המשיבה
א. לוי השקעות ובנין בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד שאול קוטלר

2

החלטה

3

4 לפניי בקשת המבקש, הוא הנתבע בתובענה דן, לסלק התביעה שהגישה נגדו המשיבה, מחמת
5 התיישנות, מעשה בית דין, השתק ומניעות.

6

7

רקע עובדתי והשתלשלות ההליכים בתיק

8 1. המשיבה הגישה את התובענה דן כנגד המבקש ביום 4.5.2020. במסגרת כתב תביעתה טענה
9 המשיבה, כי התביעה מוגשת כנגד המבקש בגין תרמית, הטעיה והסתרה מכוונת שעניינן תקלה
10 במחשבי המבקש שבגינה חויבה המשיבה בחיובי ריבית. עוד נטען כי גם היום פועל המבקש
11 להסתרת מידע בקשר עם אותן תקלות, באופן המהווה תרמית מתמשכת על ידי המבקש
12 והבכירים בו.

13 2. לטענת המשיבה, כפי שבאה לידי ביטוי בסעיף 3 לכתב התביעה, רק לאחר פנייתה לחברת שגיא
14 חישובי ריבית 2000 בע"מ, המתמחה בבדיקת חשבונות בנקים (להלן: "חברת שגיא"), במחצית
15 שנת 2015, היא גילתה כי המבקש ביצע בחשבונותיה חיובים "תרמיתיים", שנובעים מתקלה
16 וטעות בתוכנת המבקש, בהיקף של מיליוני שקלים.

17 3. החיובים עליהם מבוססת התביעה בוצעו בשנים 1982-1985. לטענת המשיבה, המבקש ידע על
18 התקלה בגביית חיובי הריבית אך לא פעל לתקנה ולא דיווח על כך ללקוחותיו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

4. משכך, טענה המשיבה בכתב התביעה, חל החריג הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות, שכן
המבקש לא גילה אודות התקלה ללקוחותיו, וביניהם המשיבה, ולא זיכה אותם בגין חיובי
היתר. עוד טענה המשיבה בכתב התביעה כי העובדה שבכירים לשעבר במבקש לא הסכימו
לשתף עמה פעולה ולהשיב לשאלותיה בנוגע לתקלה במחשבי המבקש מהווה קנוניה ותרמיות
נוספות, שממילא מפקיעות כל טענה של התיישנות.
5. ביום 25.6.2020 הגיש המבקש את בקשתו לסילוק התביעה על הסף. בד בבד, הגיש המבקש
בקשה להארכת מועד להגשת כתב הגנה מטעמו עד לאחר ההכרעה בבקשתו לסילוק התביעה
על הסף.
6. בהחלטתו של כב' השופט מאור מיום 23.7.2020 נקבע כי כתב הגנה יוגש, ככל שיהיה בכך צורך,
60 יום לאחר ההכרעה בבקשה לסילוק על הסף.
7. ביום 13.8.2020 נותב התיק לטיפולו ונקבע קדם משפט בתיק.
8. ביום 16.8.2020 הגיש המבקש בקשה למתן הבהרה, במסגרתה טען כי ניתן להכריע בבקשה
לסילוק על הסף עוד בטרם קדם המשפט שנקבע בתיק, ואפשר שיהיה בכך אף כדי ליתר דיון
בתיק, שכן כתבי הטענות לא גובו בתצהירים, כך שאין צורך בחקירת מצהירים, ומלוא
המסמכים הרלוונטיים מצויים בתיק בית המשפט.
9. בהחלטתו מיום 16.8.2020 קבעתי כי הבקשה ליתן החלטה ללא דיון תישקל לפי סדרי העבודה.

תמצית טענות הצדדים

10. **לטענת המבקש**, חיובי היתר הנתענים, עליהם מבוססת התביעה, אירעו בין השנים 1982-1985.
משכך, ברי כי תביעתה של המשיבה התיישנה, לאור הוראות סעיף 5(1) לחוק ההתיישנות,
התשי"ח-1958 (להלן: "חוק ההתיישנות"), הקובע כי עילת תביעה אזרחית שלא במקרקעין
מתיישנת תוך 7 שנים מהיום שבו נולדה עילת התביעה. כלומר, עילת התביעה התיישנה לכל
המאוחר בסוף שנת 1992, למעלה מ-27 שנים בטרם הוגשה התובענה.
11. בנוסף, טוען המשיב, בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, המועד הקובע להתיישנות תביעה
המבוססת על טענה בדבר תנועות בלתי נכונות ומזיקות המבוצעות בחשבון בנק הוא מועד
ביצוען של אותן פעולות ואין בעובדה כי החשבון מוסיף להתנהל כדי להאריך את תקופת
ההתיישנות.
12. לטענת המבקש, בניסיון להתגבר על העובדה כי תביעתה התיישנה, מנסה המשיבה להיאחז
בהוראות סעיף 7 לחוק ההתיישנות, הקובע כי מרוץ ההתיישנות יושהה מקום בו הנתבע מטעה
ביודעין את התובע. משכך, טוענת המשיבה בכתב התביעה לקיומה של תרמית מצידו של
המבקש. אלא שלטענת המבקש, טענה זו נטענת עתה לראשונה, אך בניסיון להתגבר על
התיישנות התביעה, ובתביעה דומה שהגישה המשיבה כנגד המבקש בדרך של המרצת פתיחה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 רק כחצי שנה בטרם הוגשה התובענה דנן, תביעה אשר נמחקה על הסף, לא נטענה טענת
2 התרמית. המבקש טוען כי בנסיבות אלה, קמה כלפי המשיבה מניעות מכוח השתק שיפוטי
3 מלהעלות עתה, לראשונה, את טענת התרמית.
- 4 13. לעניין זה מוסיף המבקש וטוען, כי בניגוד להוראות תקנה 78 לתקנות סדר הדין האזרחי,
5 התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות") המשיבה לא פירטה את הפרטים הנדרשים הנוגעים לטענת
6 התרמית, ואך חזרה שוב ושוב על המילה תרמית, שכאמור לא הוזכרה בתביעה הקודמת
7 שהגישה כנגד המבקש.
- 8 14. לטענת המבקש, בהתאם לפסיקה, נטל ההוכחה כי מתקיים חריג כלשהו שבגיני יש להאריך את
9 תקופת ההתיישנות מוטל על התובע, ובנסיבות העניין המשיבה לא עמדה בנטל המוטל עליה
10 שעה שלא הציגה תשתית עובדתית התומכת בטענת התרמית. בחינה של כתב התביעה מעלה כי
11 טענה האמיתית של המשיבה היא לתקלה במחשבי המשיב ולא לקיומה של תרמית.
- 12 15. המבקש מוסיף וטוען, כי במסגרת תא"ק 14-12-55017 תבע הוא, בסדר דין מקוצר, מה"ה עזרא
13 לוי, יונה לוי ואברהם לוי סכום של 11,279,058 ₪ בגין חובם לו. כמו כן, במסגרת תא"ק 14-12-55093
14 הוא תבע בסדר דין מקוצר, ממר עזרא לוי סכום של 12,798,146 ₪ בגין חובו לו. הנתבעים
15 בתביעות אלה הגישו בקשות רשות להתגונן שהתבססו על אותן טענות בדבר הנזקים הנטענים
16 שנגרמו למשיבה, כפי שהם טוענים גם במסגרת התובענה דנן וכמפורט בחוות הדעת המצורפת
17 לתביעה, שהוגשה גם במסגרת בקשותיהם של הנתבעים למתן רשות להתגונן.
- 18 16. המבקש מבהיר, כי ה"ה לוי הם בעלי מניות ובעלי שליטה במשיבה והם התנהלו אישית
19 בתביעות האמורות לעיל, כאשר המשיבה מודעת היטב לקיומן של התביעות. כאמור טענות
20 ההגנה שהועלו במסגרת תביעות אלה זהות לטענותיה של המשיבה במסגרת התובענה דנן.
21 בהליך גישור שהתקיים במסגרת אחת התביעות הגיעו הצדדים להסכמות שקיבלו תוקף של
22 פסק דין, וזאת מבלי להודות בטענות הצד שכנגד (להלן: "הסדר הגישור"). לטענת המבקש,
23 בנסיבות אלה, מנועה המשיבה מלהעלות את טענותיה כנגדו במסגרת התביעה דנן שכן קם
24 בעניין מעשה בית דין.
- 25 17. מנגד, טוענת המשיבה, כי תביעתה מבוססת על תרמית והסתרה מצידו של המבקש, תוך ניסיון
26 להתחמק גם היום ממתן מענה ענייני בדבר התקלה במחשבי המבקש שגרמה לחיובי יתר של
27 מיליוני שקלים ולא דווחה למשיבה. המבקש נחשף לתקלה, פיצה לקוחות שונים שפנו אליו
28 בנושא, אולם הסתיר הדבר מידיעת הרשויות, הרגולטור, הציבור ולקוחותיו.
- 29 18. לטענת המשיבה, עילת התביעה לא התיישנה, נוכח הוראותיו של סעיף 7 לחוק ההתיישנות.
30 לטענתה, לאחר שהתגלה לה דבר הליקויים בתוכנה פנתה היא למבקש בבקשה לקבלת מסמכים
31 והסברים על הסוגיה ובבקשה לתיקון התקלה והעמדת חשבונה של המשיבה על היתרה
32 לאשורה. המבקש בחר בצורה שיטתית להימנע ממתן כל התייחסות עניינית לדרישת המשיבה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 תוך סירוב לשתף עמה פעולה ולהמציא לה מסמכים נדרשים. לאור האמור פנתה המשיבה
2 בתובענה על דרך של המרצת פתיחה שתכליתה קבלת מסמכים מהמבקש (להלן: "המרצת
3 הפתיחה").
- 4 19. המשיבה מוסיפה ומציינת כי רק לאחר שהמבקש הגיש תשובתו להמרצת הפתיחה, היא נדהמה
5 לגלות כי מדובר בניסיון שיטתי מצדו של המבקש להימנע ממתן התייחסות לטענה בדבר
6 תקלות התוכנה, תוך חשש כי מדובר בקנוניה מצד המבקש. כמו כן, בהתאם לתשובת המבקש
7 להמרצת הפתיחה, פנתה המשיבה למנהליו הקודמים של המבקש בניסיון לקבל מידע אודות
8 התקלה במחשבי המבקש, אך אף פניותיה אלה לא נענו באופן ענייני.
- 9 20. כל האמור, טוענת המשיבה, מעלה חשש לתרמית ועל כן הוגשה התובענה הכספית כנגד
10 המבקש. טענות התרמית וההסתרה המיוחסות למבקש נלמדו מתשובת המבקש להמרצת
11 הפתיחה ומתגובות מנהליו הקודמים לפניות שנשלחו אליהם.
- 12 21. לטענת המשיבה, אין לקבל את טענת המבקש, שלפיה טענת התרמית לא הועלתה במסגרת
13 המרצת הפתיחה. המבקש מתעלם מטענות המשיבה לחיובי יתר ומסתיר ממנה מידע. ברי כי
14 נסיבות אלה מקימות את החרגי הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות. חריג זה לא היה בידיעת
15 המבקשת אלא לאחר שהגישה את המרצת הפתיחה. אף ההתחמקות של המשיב ומנהליו
16 הקודמים מעלים חשש לקיומה של קנוניה, אשר לא הייתה בידיעת המשיבה עובר להגשת
17 המרצת הפתיחה ומקימה אף היא את החרגי הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות.
- 18 22. מכל מקום, טוענת המשיבה, גם סעיף 7 וגם סעיף 8 לחוק ההתיישנות בענייננו, הם תולדה של
19 מעשים אסורים מצד המבקש ונציגיו ולא ניתן להתעלם מכך ולתת יד להמשך התנהלותו
20 הפסולה. ממילא, לטענת המשיבה, אין כל סתירה בין הוראות סעיף 7 לחוק ההתיישנות לבין
21 הוראות סעיף 8 לחוק זה, נוכח הנסיבות המפורטות. התנהלותו של המבקש מפקיעה כל טענת
22 התיישנות.
- 23 23. לטענת המשיבה, בבקשה לסילוק על הסף של המרצת הפתיחה שהגיש המבקש, טען הוא כי
24 פניה של המבקשת לתביעה כספית. המבקשת טוענת כי יש לראות בכך הודאה של המבקש
25 בחיובי היתר שהושתו על המשיבה ובחובו כלפיה. הודאה זו מפקיעה את טענת ההתיישנות.
- 26 24. לטענת המשיבה, הוראות סעיף 7 לחוק ההתיישנות הורחבו בתיקון משנת 2015 והגם שבעבר
27 חלו רק על מקרה של תרמית, כיום חלות הן גם מקום בו הנתבע הטעה ביודעין את התובע ולא
28 גילה לו עובדה מהעובדות המהוות את עילת התביעה. המשיבה טוענת כי על פי נוסחו העדכני
29 של סעיף 7 לחוק ההתיישנות חל הוא בנסיבות העניין דנן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 25. יתרה מכך, טוענת המשיבה, אף אם המבקש סבור כי תביעתה התיישנה, הרי שטענת
2 ההתיישנות היא טענה עובדתית המצריכה בירור עובדתי, ומשכך אין להכריע בה כטענת סף,
3 בפרט כאשר הבקשה לסילוק על הסף לא נתמכה בתצהיר.
- 4 26. המשיבה מוסיפה וטוענת, כי הטענה בדבר מעשה בית דין הוכרעה במסגרת פסק הדין שניתן
5 בהמרצת הפתיחה, שם נקבע על ידי כב' השופטת רביד, כי אין בסיס לטענה כי ההליכים
6 שהתקיימו בין המבקש לה"ה לוי מקימים מעשה בית דין.
- 7 27. **בתגובה לטענות המשיבה טוען המבקש**, כי חרף טענות המשיבה שלפיהן היה על המבקש
8 לתמוך בתצהיר את טענותיו בדבר התיישנות עילת התביעה, המשיבה לא הצביעה ולו על עובדה
9 אחת הנטענת על ידי המבקש שיש לאמתה בתצהיר. כל העובדות המתוארות בבקשה מתייחסות
10 לנתונים שעולים מהתביעה עצמה ומהנספחים לה, וכן ממסמכים נוספים שכבר הוגשו לבית
11 המשפט. ממילא, המשיבה עצמה לא תמכה את תשובתה בתצהיר.
- 12 28. כך, טענתה של המשיבה, שלפיה "התרמית" התבררה לה לראשונה רק לאחר שהגישה את
13 המרצת התפילה, ועל כן לא טענה לתרמית במסגרת המרצת הפתיחה, היא טענה עובדתית
14 מובהקת ומשלא נתמכה בתצהיר דינה להידחות. אף אם הייתה טענה זו מוכחת לא היה בה
15 כדי להקים את הסייג שלו טוענת המשיבה, הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות.
- 16 29. לעניין זה טוען המבקש, כי על פי סעיף 7 לחוק ההתיישנות בנוסחו הנוכחי, הוראותיו עוסקות
17 בהתנהלות הנתבע לאחר המעשה המקים את עילת התביעה והן מתמקדות בהשפעת התנהגותו
18 של הנתבע על ידיעת התובע אודות קיומה של עילת תביעה והאפשרות העומדת לו להגיש תביעה
19 כנגד הנתבע. סעיף 7 חל רק מקום בו התובע מוכיח התנהגות פסולה ביודעין מצידו של הנתבע
20 (הטעיה ביודעין, הפעלת כוח, איום או ניצול מצוקה), וקשר סיבתי בין ההתנהגות הפסולה
21 להימנעות מהגשת תביעה.
- 22 30. עוד טוען המבקש, כי הטוען לתחולתו של החריג הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות צריך לעמוד
23 ברף ראייתי גבוה. לטענת המבקש, טענות המשיבה להטעיה נטענו באופן כוללני והיא אינה
24 עומדת בנטל המוטל עליה להראות כי המבקש הסתיר ממנה ביודעין עובדות המקימות את
25 עילת התביעה.
- 26 31. המבקש מוסיף וטוען, כי המשיבה טוענת בכתב תביעתה, כי כבר בשנת 1991 התקיים דיון גלוי
27 ופתוח לציבור בכנסת בטענה שהתגלו בשנת 1986 ליקויים בתוכנות של מספר בנקים, והמבקש
28 ביניהם. לפיכך אין לקבל את טענת המשיבה שלפיה דבר התקלה נודע לה אך לאחרונה.
- 29 32. לשיטת המבקש, לא ניתן לזקוף את התנהלותם של בכירים לשעבר במבקש בקשר לפניית
30 המשיבה אליהם מהזמן האחרון למסור עדות לחובת המבקש ו"להוכיח" באמצעות התנהלות
31 זו תרמית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 33. ממילא, טוען המבקש, המשיבה כלל לא התייחסה לכך שתקופת ההתיישנות במקרה הנדון
2 חלפה עוד בטרם תוקן חוק ההתיישנות, בשנת 2015, ולכן תיקון זה כלל לא חל על מערכת
3 היחסים בין הצדדים.
- 4 34. המבקש מוסיף וטוען כי אין לאפשר למשיבה "להכניס בדלת האחורית" את הסייג הקבוע
5 בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, כפי שהיא מנסה לעשות במסגרת תשובתה.
- 6 35. עוד טוען המבקש, כי אין לקבל את טענת המשיבה שלפיה המבקש הודה בחובו הנטען כלפי
7 המשיבה. ההיפך הוא הנכון, במסגרת תשובתו להמרצת הפתיחה הבהיר המבקש כי ככל
8 שמשמעת מטענה כלשהי שלו הודאה בטענה כלשהי, הרי ש"הודאה" זו מובאת יחד עם טענת
9 התיישנות, בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק ההתיישנות.
- 10 36. לטענת המבקש, טענתה של המשיבה שלפיה במסגרת המרצת הפתיחה כבר נקבע כי אין בסיס
11 לטענה שמדובר במעשה בית דין רחוקה מהמציאות. כל שנקבע הוא שאין מקום לסלק את
12 המרצת הפתיחה על הסף בשל נימוק זה וכי ההכרעה בטענה למעשה בית דין תיעשה במסגרת
13 ההליך.

המסגרת הנורמטיבית

- 14 37. הלכה היא, כי סילוק תביעה על הסף הוא סעד קיצוני, שכן יש בו כדי להגביל את זכות הגישה
15 לערכאות, ועל כן ייעשה בו שימוש רק במקרים חריגים, שבהם ברור כי אין אפשרות של ממש
16 כי התובע יקבל את הסעד המבוקש על בסיס הטענות המבססות את תביעתו [ראו למשל רע"א
17 6938/19 אילני נ' ברוך (פורסם בנבו, 20.8.2020) (להלן: "עניין אילני"); רע"א 6613/19 קרן
18 קיימת לישראל נ' עין ורד מושב עובדים להתיישבות שיתופית בע"מ (פורסם בנבו,
19 14.1.2020)]; רע"א 6774/19 אפרידר החברה לשיכון ופיתוח לישראל בע"מ נ' עיריית ראש
20 העין (פורסם בנבו, 16.4.2020) (להלן: "עניין אפרידר").
- 21 38. בעניין אפרידר קבע בית המשפט העליון, כי טענה שלפיה יש לדחות את התביעה מחמת
22 התיישנות היא מסוג הטענות החריגות שקיימת הצדקה להעלותן ולבחון אותן כטענות סף.
23 במסגרת בחינה זו על בית המשפט לאזן בית התכליות שבבסיס מוסד ההתיישנות, כגון אינטרס
24 הנתבע לוודאות, מניעת הכבדה ותעדוף משאבי ציבור, מחד גיסא, לבין זכות הגישה לערכאות,
25 מאידך גיסא [ראו גם ע"א 4683/16 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' עזבון אשר כהן ז"ל (פורסם
26 בנבו, 23.1.2019)].
- 27 39. עם זאת, נקבע כי כאשר ההכרעה בטענת התיישנות כרוכה בבירור עובדתי ונדמה על פי כתב
28 התביעה כי יש לה פנים לכאן ולכאן, יש להימנע מלדון בה כטענת סף" [ראו רע"א 7473/14
29 עלומים, קבוצת בני עקיבא להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ נ' זרובבלי (פורסם בנבו,
30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 , 12.1.2015); רע"א 7948/16 עזבון המנוח בנימין שמואלי ז"ל נ' משולם (פורסם בנבו,
 2 , 13.11.2016); רע"א 5337/17 כץ נ' כץ (פורסם בנבו, 31.7.2017), וכן עניין אילני הנ"ל].
 3 40. אשר לתקופת ההתיישנות של תביעה אזרחית שאינה במקרקעין, הרי שלפי הוראות סעיפים 5-
 4 6 לחוק ההתיישנות תביעה שכזו מתיישנת תוך 7 שנים מיום שבו קמה עילת התביעה.
 5 41. סעיפים 7-9 לחוק ההתיישנות קובעים חריגים לכלל זה :

- 6 "7. מרוץ תקופת ההתיישנות של תביעה יושעה כל עוד נמנע התובע מלהגיש
 7 תובענה בשל כך שהנתבע, או מי מטעמו, מטעה בידועין את התובע, מפעיל נגדו
 8 כוח, מאיים עליו או מנצל את מצוקתו; לעניין זה, "הטעה" – לרבות בדרך של אי-
 10 גילוי בידועין של עובדה מהעובדות המהוות את עילת התובענה.
 11 8. נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו
 12 תלויות בו ושאינן בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תחיל תקופת
 13 ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה.
 14 9. הודה הנתבע, בכתב או בפני בית משפט, בין בתוך תקופת ההתיישנות ובין
 15 לאחריה, בקיום זכות התובע, תחיל תקופת ההתיישנות מיום ההודאה; ומעשה
 16 שיש בו משום ביצוע מקצת הזכות, דינו כהודאה לענין סעיף זה.
 17 בסעיף זה, "הודאה" – למעט הודאה שהיה עמה טיעון התיישנות."

דיון והכרעה

- 18
 19
 20 42. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, מצאתי כי דין הבקשה להידחות. ואנמק.
 21 43. כפי שצוין לעיל, עובר להגשת התובענה דנן הגישה המשיבה, ביום 26.11.2019, המרצת פתיחה
 22 כנגד המבקש, במסגרתה עתרה, בין היתר, לסעד הצהרתי שלפיו הסדר הגישור בין המבקש
 23 לה"ה לוי, אינו מונע ממנה להגיש תביעה כנגד המבקש, וכן למתן צו שיוורה למבקש להמציא
 24 לידיה את כל המסמכים הנדרשים לשם בירור חיובי הריבית שנגבו ממנה.
 25 44. המבקש הגיש בקשה לסילוק המרצת הפתיחה על הסף, הן מחמת התיישנות, הן בהיותה מסווה
 26 לתביעה כספית והן בשל מעשה בית דין. בתשובה לבקשה זו טענה המשיבה, בין היתר, לתחולתו
 27 של החריג הקבוע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות.
 28 45. בפסק הדין שניתן במסגרת המרצת הפתיחה ביום 27.2.2020 נקבע כי אין בטענות המבקש
 29 למעשה בית דין/ מניעות/ השתק כדי להצדיק את סילוק המרצת הפתיחה על הסף וכי לכאורה
 30 אין כל מניעה מטעמה של המשיבה להגיש תביעה כנגד המבקש, כל עוד ה"ה לוי אינם מעורבים
 31 באופן אישי בתביעה, ובכפוף לסייגים שפורטו בהסדר הגישור. עוד נקבע בפסק הדין, כי המרצת
 32 הפתיחה היא אך שלב ראשון טרם הגשת תביעה כספית כנגד המבקש, ומשכך אין מקום לנהל
 33 כתביעה לסעד הצהרתי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 אשר לטענה לתחולת החריג הקבוע בסעיף 8 נקבע בפסק הדין, כי מדובר בטענה עובדתית
2 המצריכה בירור אשר למועד הידיעה, ויהיה מקום להכריע בה במסגרת התביעה החדשה
3 שתוגש על ידי המשיבה. נוכח האמור, המרצת הפתיחה נמחקה תוך שנקבע כי ככל שהמשיבה
4 תמצא לנכון, עליה להגיש תביעה כספית.
- 5 .46. בעקבות פסק הדין שניתן בהמרצת הפתיחה הגישה המשיבה את התביעה שלפניי.
- 6 .47. עתה, טוען המבקש, במסגרת תביעתה, לא העלתה המשיבה טענה לתחולתו של החריג הקבוע
7 בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, המשעה את מרוץ ההתיישנות כל זמן שנעלמו מהתובע עובדות
8 המהוות את עילת התביעה, מסיבות שלא היו תלויות בו ולא היה יכול למנוע אותן. חלף זאת,
9 טענה המשיבה להתקיימותו של החריג הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות, שלפיו מרוץ
10 ההתיישנות מושעה בשל התנהלות פסולה של הנתבע, כגון הטעיה, אי גילוי עובדות, הפעלת
11 כוח, איום או ניצול מצוקה.
- 12 .48. לטענת המבקש, כפי שמפורט לעיל, המשיבה ויתרה על טענתה לתחולתו של החריג הקבוע
13 בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, ואילו החריג הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות אינו מתקיים
14 בנסיבות העניין, והמשיבה אף לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח את התקיימותו של חריג
15 זה. אין בידי לקבל טענה זו.
- 16 .49. במסגרת כתב התביעה ציינה המשיבה, כי "על אף שאין במסגרת כתב התביעה לדון בטענת
17 התיישנות", נוכח טענות המבקש בהמרצת הפתיחה מצאה לנכון לטעון כבר בכתב התביעה
18 לתחולתו של סעיף 7 לחוק ההתיישנות.
- 19 .50. איני סבורה כי די בכך כדי לקבוע כי המשיבה ויתרה על טענותיה לתחולתו של החריג הקבוע
20 בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, כפי שטוען המבקש. מקובלת עלי טענת המשיבה כי אין הכרח לדון
21 בטענת התיישנות במסגרת כתב התביעה, שהרי טענת ההתיישנות היא טענת הגנה. חרף זאת
22 מצאה המשיבה לנכון לציין במסגרת כתב התביעה כי בנסיבות העניין מתקיים החריג הקבוע
23 בסעיף 7 לחוק ההתיישנות.
- 24 .51. החריג האמור, הקבוע בסעיף 7 לחוק ההתיישנות, אינו סותר את החריג הקבוע בסעיף 8 לחוק
25 ההתיישנות, ואין בעובדה כי המשיבה לא ציינה במסגרת כתב התביעה כי בנסיבות העניין חל
26 החריג הקבוע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות כדי למנוע ממנה להעלות טענה זו במענה לטענות
27 המבקש להתישנות התביעה.
- 28 .52. כך אכן עשתה המשיבה בתשובתה לבקשה לסילוק על הסף. כך למשל בסעיפים 19 ו-43
29 לתשובה. בנוסף, לאורך כל תשובתה לבקשה לסילוק התביעה על הסף חזרה המשיבה על הטענה
30 כי עד היום לא ידועות לה הנסיבות שהביאו לגביית היתר, זאת שעה שהמבקש אינו משתף

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 פעולה עם בקשותיה לקבל מידע בנושא, וכי אי הידיעה בדבר גביית היתר מקימה סייג
2 להתיישנות (ראו למשל סעיפים 1 ו-4 לתשובה).
- 3 53. משכך, אין בידי לקבל את טענת המבקש, שלפיה אין לאפשר למשיבה "להכניס בדלת
4 האחורית" את הסייג הקבוע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, שעה שלא הועלה על ידה במסגרת כתב
5 התביעה. די בכך שהמשיבה טענה לכך במסגרת תשובתה לבקשה דנן.
- 6 54. בהתאם להוראות סעיף 8 לחוק ההתיישנות, מקום בו נעלמו מהתובע עובדות המהוות את עילת
7 התביעה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושבזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל
8 תקופת ההתיישנות להימנות מהיום שבו נודעו לתובע עובדות אלה. בענייננו, לטענת המשיבה
9 יש להתחיל למנות את תקופת ההתיישנות רק משנת 2015, אז פנתה היא לחברת שגיא,
10 ובעקבות זאת התגלתה לה התקלה במחשבי המבקש שהביאה לגביית ריבית ביתר מחשבונה.
- 11 55. זוהי טענה הדורשת בירור עובדתי. אף טענת המבקש שלפיה מהמסמכים שצירפה המשיבה
12 לכתב התביעה עולה כי כבר בשנת 1991 התקיים דיון פתוח לציבור בטענה שהתגלו בשנת 1986
13 ליקויים בתוכנות של מספר בנקים, והמבקש ביניהם, ולכן אין לקבל את טענת המשיבה שלפיה
14 הדבר נודע לה אך לאחרונה, היא טענה עובדתית הדורשת בירור.
- 15 56. די בכך כדי לקבוע כי אין מקום לדון בטענת ההתיישנות כטענת סף, זאת בהתאם לפסיקת בית
16 המשפט העליון המובאת לעיל, שלפיה מקום בו נדרש בירור עובדתי לשם בחינת טענת
17 ההתיישנות אין לדון בה כטענת סף. קביעה דומה קבעה אף כב' השופטת רביד במסגרת פסק
18 הדין בהמרצת הפתיחה, כמפורט לעיל.
- 19 57. משכך, איני נדרשת לשאלה אם המבקשת עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח את התקיימות
20 התנאים הקבועים בסעיף 7 לחוק ההתיישנות, אם היא מנועה מלהעלות טענה זו או אם נוסחו
21 המעודכן של סעיף זה חל בנסיבות העניין, שכן די בכך שהמשיבה טוענת כי לא היו בידיעתה
22 מלוא העובדות המקימות את עילת התביעה, זאת עד לשנת 2015, באופן המקים חריג לתקופת
23 ההתיישנות הקבועה בסעיף 5, וכי טענה זו דורשת בירור עובדתי, כדי לקבוע כי אין מקום
24 להכריע בטענת ההתיישנות בשלב זה של ההליך. משכך, אף איני נדרשת, לעת הזו, לדון בטענת
25 המשיבה שלפיה המבקש הודה בזכותה באופן המשעה את מרוץ ההתיישנות.
- 26 58. אשר לטענה למעשה בית דין, לעניין זה טוען המבקש, כי שעה שה"ה לוי העלו בהליכים שניהל
27 המבקש נגדם טענות זהות לאלה שמעלה המשיבה במסגרת תביעתה, ושעה שההליכים
28 האמורים הסתיימו בהסדר גישור, מנועה המשיבה מלהעלות את טענותיה כפי שנטענות
29 במסגרת התביעה דנן. לטענת המבקש, מעשה בית דין יכול להתקיים אף כאשר אין זהות בין
30 הצדדים בהליכים השונים, וזאת נוכח "קרבה משפטית" ביניהם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 59. יובהר כי המבקש אינו מבהיר מדוע בנסיבות העניין קם מעשה בית דין או אם מתקיימים
2 התנאים להחלת הכלל בדבר מעשה בית דין ואינו מפרט אם מדובר לטענתו בהשתק עילה או
3 בהשתק פלוגתא.
- 4 60. לעניין זה מפנה המבקש לע"א 1545/08 מוסקונה נ' סולל בונה בע"מ (פורסם בנבו, 4.3.2010)
5 (להלן: "עניין מוסקונה"). בעניין מוסקונה נקבע, כי: "הכלל בדבר מעשה בית דין, ככל שהוא
6 נוגע להשתק עילה, קובע כי אם תביעה נדונה לגופה והוכרעה על-ידי בית משפט מוסמך –
7 בית המשפט לא ייזקק לתביעה נוספת בין אותם הצדדים או חליפיהם אם היא מבוססת על
8 עילה זהה... כאשר צד להליך מעלה טענה בדבר השתק עילה בשל עילות תביעה זהות, המבחן
9 לו נזקק בית המשפט חורג מן הבחינה הפרטנית של שני כתבי התביעה זה מול זה. הוא בוחן
10 האם על-פי מהות הדברים מדובר בשתי התדיינויות הנוגעות לאותו עניין עצמו והאם הזכות
11 או האינטרס המוגן שנפגעו בשתי התביעות זהים. כמו כן בוחן בית המשפט את מידת הדמיון
12 בתשתית העובדתית הניצבת ביסוד שני ההליכים... עוד נפסק כי מקום שהתובע יכול היה
13 לרכז את כל העובדות ואת כל הטענות הנוגעות למעשה במסגרת ההתדיינות הראשונה,
14 תיחשבה שתי התובעות כנסמכות על עילות זהות... ויוטעם – לצורך החלתו של הכלל בדבר
15 השתק עילה, אחת היא אם מדובר בפסק-דין הנותן תוקף להסכמה שהושגה בין בעלי הדין
16 או בפסק-דין שיש בו הכרעה במחלוקות שבין הצדדים לאחר ניהול ההליך בפני הערכאה
17 המבררת".
- 18 61. הגם שבהתאם לפסיקה אפשר ומעשה בית דין יקום אף אם אין זהות מוחלטת בין הצדדים
19 בהליכים השונים, איני סבורה כי בנסיבות העניין שלפניי קם מעשה בית דין מסוג השתק עילה
20 המונע מהמשיבה להעלות את טענותיה.
- 21 62. בענייננו, לא יכולה להיות זהות עילות שכן התביעות שבהן ניתן הסדר הגישור הן תביעות
22 שהגיש המבקש כנגד ה"ה לוי, בעוד שהתביעה שלפניי היא תביעה שהגישה המשיבה כנגד
23 המבקש, קרי אין זהות בצדדים.
- 24 63. זאת ועוד, במסגרת תא"ק 55017-12-14 טען המבקש כי ה"ה לוי התחייבו בהסכם כלפיו להסיר
25 כל יתרת חובה שתיווצר בחשבון עו"ש 348600 בצירוף ריבית פיגורים. לטענת המבקש, כפי
26 שבאה לידי ביטוי בתביעה שם, חשבון הבנק של ה"ה לוי היה לדביטורי ויתרת החובה שלהם
27 הגיעה לסך של למעלה מ-11 מיליון ₪. משכך, עתר המבקש לחייבם בתשלום הסך האמור
28 בתוספת הפרשי ריבית.
- 29 64. במסגרת תא"ק 55093-12-14 תבע המבקש את מר עזרא לוי בטענות דומות, הפעם לגבי חשבון
30 עו"ש 9-299599 אשר בו הצטברה יתרת חובה בסך של למעלה מ-12 מיליון ₪.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

- 1 65. לעומת זאת, במסגרת התובענה דנן, המשיבה היא שהגישה את התביעה כנגד המבקש,
2 במסגרתה נטען על ידה, כאמור, לחיובי ריבית "תרמיתיים" בנוגע לחשבון מס' 175382.
- 3 66. בנסיבות אלה, ברי כי אין כל זהות בין עילותיהן של התביעות השונות ומשכך לא קם השתק
4 מסוג השתק עילה.
- 5 67. אשר לשאלה אם מתקיים השתק פלוגתא בנסיבות העניין, הרי שבפסיקה נקבעו 4 תנאים
6 מצטברים שבהתקיימם יקום השתק מסוג זה [ראו ע"א 9551/04 אספן בניה ופיתוח בע"מ נ'
7 **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.10.2009)]:
8 א. קיומה של זהות עובדתית ומשפטית בין הפלוגתא שהוכרעה במסגרת פסק הדין הראשון
9 לבין זו העומדת לדיון במקרה הנדון;
10 ב. קביעתו של ממצא פוזיטיבי באותה פלוגתא במסגרת פסק הדין הראשון, להבדיל מממצא
11 שנקבע עקב היעדר הוכחה;
12 ג. ההכרעה בפלוגתא הייתה חיונית לתוצאה הסופית שנקבעה בערכאה הראשונה;
13 ד. קיומה של זהות בין בעלי הדין, או היות הצדדים בהתדיינות המאוחרת חליפיהם של
14 הצדדים בהתדיינות הראשונה, או "קרבה משפטית" ביניהם.
- 15 68. מקום שבו מדובר בשאלה עובדתית או משפטית, שהייתה חיונית להכרעה בתוצאה הסופית
16 והיא הוכרעה במפורש, יהיו אותם בעלי הדין וחליפיהם מושתקים מלהתדיין לגביה מחדש
17 בהליך השני, חרף היעדר זהות בין העילות [ראו ע"א 3180/05 זריק נ' ג'רייס (פורסם בנבו,
18 29.4.2007)].
- 19 69. בענייננו, כאמור, המבקש כלל לא פירט כיצד בנסיבות העניין מתקיימים התנאים הנדרשים
20 להקמת השתק פלוגתא. כל שטען הוא כי במסגרת התביעות שהגיש כנגד ה"ה לוי העלו
21 האחרונים טענות זהות לאלה שמעלה המשיבה במסגרת התובענה דנן.
- 22 70. בנסיבות אלה אין בידי לקבוע כי המשיבה מנועה מלהעלות את טענותיה מכוח השתק פלוגתא.
23 במסגרת התביעות כנגד ה"ה לוי טענו הם כי יש לסלק התביעות כנגדם על הסף, נוכח טעויות
24 חישוב מצדו של המבקש שבגינן אין לקבל את תדפיסי המבקש כרשומה מוסדית או כראיה ויש
25 לפסול אותם. עוד העלו ה"ה לוי טענות דומות לאלה שמעלה המשיבה במסגרת התובענה דנן.
26 המבקש וה"ה לוי פנו להליך גישור במסגרתו הגיעו להסדר גישור. להסדר הגישור ניתן תוקף
27 של פסק דין ביום 7.6.2017.
- 28 71. משכך, הרי שבמסגרת התובענות של המבקש כנגד ה"ה לוי לא הוכרעו טענותיהם של ה"ה לוי
29 בדבר תקלות במערכת המחשוב של המבקש שהביאה לגביית ריבית ביתר ולא נקבע בעניין כל
30 ממצא פוזיטיבי. משטענות אלה לא הוכרעו ודאי שלא ניתן לקבוע כי ההכרעה בהן הייתה
31 חיונית לתוצאה הסופית. כלומר, שלושת התנאים הראשונים הנדרשים לשם החלת הכלל בדבר
32 השתק פלוגתא אינם מתקיימים בנסיבות העניין. לעניין זה כבר נפסק כי כאשר עסקינן בפסק

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 5551-05-20 א. לוי השקעות ובנין בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

1 דין הניתן בהסכמה נוצר ספק מובנה אשר לכוחו להקים השתק פלוגתא [ראו למשל רע"א
 2 682/07 לבייב נ' גילר (פורסם בנבו, 21.6.2007); ע"א 1351/06 ח'ורי נ' חברת ארמון ההגמון
 3 (קסר אלמוטראן) בע"מ (פורסם בנבו, 17.9.2007); ע"א 3820/03 דמארי נ' מינהל מקרקעי
 4 ישראל (פורסם בנבו, 5.9.2005)].

5 72. זאת ועוד, בסעיף 4 להסדר הגישור, אשר לו כאמור ניתן תוקף של פסק דין, הסכימו הצדדים
 6 כי ה"ה לוי, בין כבעלי שליטה ובין כבעלי מניות במשיבה, לא יזמו כל תביעה בין במישרין ובין
 7 בעקיפין, של המשיבה כנגד המבקש ואף לא יהיו בעלי דין בתביעה שכזו, ככל שתוגש, הכל
 8 בכפוף לכלל החובות החוקיות על פי דין החלות על ה"ה לוי בתפקידם ומעמדם במשיבה כאמור.

9 73. מלשונו של סעיף 4 להסדר הגישור עולה כי לכאורה אין כל מניעה שהמשיבה תגיש תביעתה
 10 כנגד המבקש, כל עוד ה"ה לוי אינם לוקחים חלק כלשהו בתביעה זו או יוזמים אותה, בכפוף
 11 לאמור בסעיף. קביעה דומה ניתן למצוא בפסק דינה של כבי' השופטת רביד שניתן במסגרת
 12 המרצת הפתיחה. במסגרת פסק דין זה נדונה טענת המבקש שלפיה בהליכים כנגד ה"ה לוי העלו
 13 האחרונים טענות גם בשמה של המשיבה וטענות אלה שימשו אותם להשגת סכום הפשרה
 14 ומשכך אין מקום כי המשיבה תגיש עתה תביעה המבוססת על טענות דומות. בפסק הדין שניתן
 15 בהמרצת הפתיחה נקבע כי על פניו טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם נוסחו של סעיף 4 להסדר
 16 הגישור, כי אין לסלק התביעה על הסף בגין טענה זו, וכי הכרעה בה תיעשה במסגרת ההליך
 17 ובהתאם לראיות שיונחו בפני בית המשפט. אף מטעם זה אין בידי לקבוע כי המשיבה מנועה
 18 מלהגיש תביעתה כנגד המבקש.

סוף דבר

19
 20 74. נוכח כל האמור לעיל, הבקשה לסילוק התובענה על הסף נדחית.
 21 75. המבקש יישא בהוצאות המשיבה בסך 5,000 ₪.
 22 76. בהתאם להחלטת כבי' השופט מאור מיום 23.7.2020, המשיבה תגיש כתב הגנה תוך 60 יום.

המזכירות תדוור העתק החלטתי זו לב"כ הצדדים.

23
 24
 25 ניתנה היום, ה' אלול תש"פ, 25 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.
 26

מיכל עמית - אניסמן, שופטת

27
28